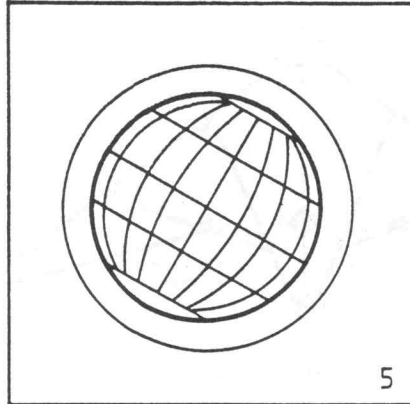

we dat hij snel en gehoorzaam op veranderingen in de langsstromende lucht reageert en zich na de draaiing ook vlug weer laat afremmen. Daarom is het voor een vlieger goed als zijn massa dicht bij het zwaartepunt blijft en de buitenste delen zo licht mogelijk zijn.

Samenvattend zien we de zwaarte dus als binding aan moeder aarde, die we met hulp van de wind overwinnen.

Vervolgens als onmisbaar referentiekader voor oriëntatie en daarna als trage slinger- en draaiingsneiging die de stabiliteit kan hinderen.

Laten we tot slot bedenken dat het ook de zwaarte van de lucht is, die de dampkring om de aarde houdt. Zonder zwaarte geen lucht, geen vliegers en ... geen vliegeraars.

Harm van Veen, Den Haag.

vergroete phantom bantam

Dit is een reactie op het artikel "Vergrotings perikelen" uit VLIEGER 93/2.

Aangestoken door het enthousiasme van mijn achterbuurman zou en moest ik ook een stuntvlieger hebben. Na materiaal gekocht te hebben, kopieerden wij nauwkeurig zijn vlieger en sindsdien ben ik geheel verslingerd aan het bouwen van vliegers en natuurlijk ook het vliegen zelf. Omdat ik mijn hobby meestal uitoefen op de Ginkelse Hei kreeg ik al snel door, dat niet iedere stuntvlieger op die plek z'n kunsten zo vertoonde, zoals die dat bijvoorbeeld wel deed tijdens een gelijkmatige bries aan zee. In het binnenland hebben we vaak te maken met een tekort aan "matige" wind. Middelgrote vliegers zijn dan wel te gebruiken, maar vaak blijft het dan toch een vrij tamme bedoening. Daarom ben ik op zoek gegaan naar vergroete modellen, die het in mijn specifieke situatie wel goed doen.

De **Skydart** vergroot tot een vleugelstoklengte van 165 cm, leverde een weinig sierlijk gezicht op. Daarbij kwam, dat hij minder nauwkeurig was dan zijn kleine broertje met een stoklengte van 100 cm en dat zijn snelheid te vergelijken was met die

van een schildpad.

De **Spin-off** leek me ook wel wat om eens te proberen. Vergroot tot een vleugelstoklengte van 186 cm (spanwijdte 320 cm) bleek deze een betere keuze te zijn. Uitgevoerd met stokken van 8 mm bleek hij al bij zeer weinig wind te starten. Boven windkracht 4 ontwikkelt deze vlieger zoveel trekkracht, dat de constructie het binnen de kortste keren begeeft. Toen het boek Skywork 1 uitkwam raakte ik al snel geboeid door de **Phantom Bantam**. Omdat deze vlieger vrij klein is, schreeuwde hij mijns inziens om vergroot te worden. Na een uitvergroting met een stoklengte van 150 cm van een begenadigd collega-bouwer geprobeerd te hebben, besloot ik de Phantom zelf te gaan bouwen en wel met een vleugelstoklengte van 165 cm. Ik kon destijds ook niet voorzien, dat het

nog een hele poos zou duren voor hij goed vlieggedrag zou vertonen en geluidloos door de lucht zou vliegen.

Uiteindelijk blijkt de Phantom een heerlijke vlieger te zijn, met de volgende eigenschappen:

- hij is precies in zijn rechte vlucht.
- hij heeft een ruim windbereik.
- hij heeft een redelijke snelheid.
- hij is te gebruiken bij weinig wind.
- hij is geschikt voor teamvliegen.

Frame-maten

- a = 82,5 cm (6 mm)
- b = ca. 110 cm (6 mm)
- c = 53 cm (6 mm)
- d = 87 cm (6 mm) bij een hoekdiepte van 16,5 cm
- e = 82,5 cm (8 mm).

